

Rapport

Datum: 2 december 2005
Rapportnummer: 2005/369

Klacht

Verzoekster is van mening dat het regionale politiekorps Twente en het Openbaar Ministerie te Almelo haar aangifte van zedendelicten, gedaan op 16 december 2003, niet serieus hebben genomen.

In dit verband klaagt verzoekster erover dat het regionale politiekorps Twente, in afwijking van de 'Aanwijzing opsporing seksueel misbruik in afhankelijkheidsrelaties', geen bandopname heeft gemaakt van haar aangifte.

Ook klaagt verzoekster erover dat de beheerder van het regionale politiekorps Twente bij de afhandeling van haar klacht niet is ingegaan op de tekstdelen uit haar klachtbrief van 7 januari 2004 waarin zij:

- erover klaagt dat een met naam genoemde politieambtenaar zelf correspondentie van haar broer aan haar psychiater wilde vragen;
- aangeeft dat zij onvoldoende gelegenheid heeft gehad om haar aangifte te lezen en te corrigeren;
- stelt lang te hebben moeten wachten op een kopie van de aangifte.

Verzoekster klaagt er voorts over dat de korpsbeheerder haar klacht niet volgens de juiste procedure heeft behandeld, doordat bij de klachtafhandeling geen advies is ingewonnen van de klachtencommissie.

Verder klaagt verzoekster erover dat de officier van justitie te Almelo haar niet serieus heeft genomen, aangezien de officier van justitie enkel op verklaring van de politie aanneemt dat er wel een bandopname is gemaakt van de aangifte.

Tot slot klaagt verzoekster erover dat het regionale politiekorps Twente en de officier van justitie te Almelo naar elkaar hebben verwezen, waar het gaat om de behandeling van klachten over de aangifte.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 11 november 2003 vond er een intakegesprek plaats tussen verzoekster en betrokken ambtenaar O. van het regionale politiekorps Twente, waarbij verzoekster aangaf dat zij van 1963 tot en met 1978 seksueel was misbruikt door haar vader en broers. Politieambtenaar O. liet verzoekster toen weten dat die feiten waren verjaard. Omdat daarna bij verzoekster eerder verdrongen herinneringen waren bovengekomen van seksueel misbruik door een van haar broers op 3 maart 1998 en dit feit nog niet verjaard

was, vond op 1 december 2003 een tweede intakegesprek plaats met politieambtenaar O. Op 16 december 2003 nam politieambtenaar O. vervolgens de aangifte ter zake op.

2. Verzoekster klaagde bij brief van 7 januari 2004 bij de politie over de aangifte.

Verzoekster klaagde in haar tien pagina's tellende brief onder meer over taalkundige en procedurele aspecten van haar aangifte.

Daarnaast schreef verzoekster onder meer dat politieambtenaar O. haar had verteld dat zij zelf contact op zou nemen met de psychiater van verzoekster om correspondentie van haar broers aan haar psychiater op te vragen. Verzoekster merkte hierover verder nog op dat zij de brieven van haar broers aan haar psychiater op 5 december 2003 had doen toekomen aan politieambtenaar O.

Verder bracht verzoekster naar voren dat ze onvoldoende de gelegenheid had gehad de aangifte te lezen en te corrigeren, zodat zij - weliswaar onder tijdsdruk - enkel het tweede gedeelte van haar aangifte had gecorrigeerd.

Tot slot merkte verzoekster op dat ze op 17 december 2003 om een kopie van het proces-verbaal van aangifte had verzocht, maar dat ze tot 31 december 2003 had moeten wachten op de kopie, omdat politieambtenaar O. vanaf 17 december tot 24 december 2004 vakantie had.

Verzoekster schreef dat ze een afschrift van de klachtbrief onder meer zou sturen aan de hoofdofficier van justitie.

3. In de ontvangstbevestiging van 22 januari 2004 verwees de politie verzoekster door naar de hoofdofficier van justitie indien en voor zover haar klachten betrekking hadden op de rechtmatigheid van het politieoptreden. De politie constateerde dat verzoekster die klachten reeds kenbaar had gemaakt aan de hoofdofficier van justitie doordat zij hem een afschrift van haar klachtbrief had gestuurd. Verder berichtte de politie verzoekster in die brief dat haar klachten over politieambtenaar O. door de politie in behandeling zouden worden genomen.

4. Over de aangifte van 16 december 2003 won de officier van justitie te Almelo advies in van de Landelijke Expertisegroep Bijzondere Zedenzaken (verder: de LEBZ). De aangifte was namelijk gebaseerd op hervonden herinneringen van verzoekster. Ingevolge de "Aanwijzing opsporing seksueel misbruik in afhankelijkheidsrelaties" (verder ook wel: de aanwijzing) dient in zo'n situatie de LEBZ geraadpleegd te worden alvorens er een vervolgingsbeslissing wordt genomen (zie Achtergrond, onder 1.1). Op 8 maart 2004 merkte de LEBZ in haar rapport over die aangifte op dat uit het dossier niet duidelijk werd of het aangifteverhoor was opgenomen op geluidsband. Hierbij merkte de LEBZ tevens op dat de aanwijzing voorschrijft dat een dergelijk verhoor wordt opgenomen (zie Achtergrond, onder 1.2). De conclusie van de LEBZ was dat de door verzoekster geuite beschuldigingen

ten aanzien van haar vader en broers niet geloofwaardig waren.

5. Gelet op de conclusie van de LEBZ over de aangifte van verzoekster liet de officier van justitie de politie op 12 maart 2004 schriftelijk weten dat de aangifte van verzoekster diende te worden geseponeerd. Een politieambtenaar stelde verzoekster hiervan op de hoogte tijdens een gesprek op 26 maart 2004.

6. Nadat verzoeksters verzoek om toezending van het rapport van de LEBZ was ingewilligd, schreef verzoekster de officier van justitie op 4 april 2004 in reactie daarop dat zij er al bang voor was dat er in strijd met de aanwijzing geen bandopname van de aangifte was gemaakt.

7. De korpsbeheerder deed de klachten van verzoekster op 29 april 2004 schriftelijk af zonder hiertoe advies te hebben ingewonnen van de klachtencommissie. In die brief ging hij niet in op hetgeen verzoekster in haar klachtbrief naar voren had gebracht over het opvragen van correspondentie, het lezen en corrigeren van haar aangifte en het hebben moeten wachten op een kopie van haar aangifte. Evenmin ging de korpsbeheerder in op de procedurele en taalkundige opmerkingen van verzoekster over de aangifte. Over de inhoudelijke beoordeling van het proces-verbaal van aangifte merkte de korpsbeheerder op dat die beoordeling is voorbehouden aan de officier van justitie.

8. Van de (hoofd)officier van justitie ontving verzoekster geen reactie op haar klachten.

9. Bij brief van 10 mei 2004 berichtte de officier van justitie verzoekster dat verzoeksters veronderstelling dat er geen bandopname zou zijn gemaakt, onjuist was. Uit navraag bij de politie was de officier van justitie namelijk gebleken dat er wel een geluidsopname was gemaakt.

10. In reactie op verzoeksters schriftelijke verzoek van 27 mei 2004 om toezending van (een kopie van) de geluidsband, berichtte de hoofdofficier van justitie verzoekster op 14 juni 2004 dat de geluidsband was gewist na de uitwerking van haar aangifte op papier.

I. Ten aanzien van de bandopname

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat het regionale politiekorps Twente geen bandopname heeft gemaakt van haar aangifte van 16 december 2003 in afwijking van de "Aanwijzing opsporing seksueel misbruik in afhankelijkheidsrelaties".

2. In reactie op de brief van 1 december 2004 van de Nationale ombudsman verwees de korpsbeheerder op 28 januari 2005 ter zake naar de constatering van de klachtrapporteur dat de bandopname in tegenstelling tot eerdere berichten niet is gewist.

3. De hoofdofficier van justitie te Almelo deelde verzoekster op 2 maart 2005 schriftelijk mee dat de bandopname van haar aangifte toch niet bleek te zijn gewist.
4. Verzoekster gaf bij brief van 19 maart 2005 aan de Nationale ombudsman aan te volharden in haar lezing dat zij niet had gezien dat er een bandopname werd gemaakt en dat zij het bestaan ervan in twijfel trekt.
5. Nadat politieambtenaar O. op 15 april 2005 was gehoord, heeft de behandelend medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman de geluidsband met daarop de aangifte van verzoekster beluisterd.

Beoordeling

6. In een van de bijlagen bij de aanwijzing (zie Achtergrond, onder 1.3) is bepaald dat er uit het oogpunt van waarheidsvinding een bandopname moet worden gemaakt van een aangiftegesprek indien het seksueel misbruik in een afhankelijkheidsrelatie betreft en dat de band moet worden bewaard totdat de zaak in hoogste instantie is afgedaan.
7. Over het al dan niet bestaan van een bandopname van de aangifte is het volgende vast komen te staan. Verzoekster trekt het bestaan van de geluidsband in twijfel. De korpsbeheerder heeft zich op het standpunt gesteld dat de aangifte op band is opgenomen en dat deze opname nog niet is gewist. Feitelijk is voor de Nationale ombudsman vast komen te staan dat er een bandopname is gemaakt en dat de opname nog niet is gewist, nu de bandopname door de behandelend medewerkster van zijn bureau is beluisterd.
8. Met de vaststelling dat er een bandopname van de aangifte van verzoekster is gemaakt doordat deze bandopname nog aanwezig is, komt de Nationale ombudsman tot de conclusie dat de gedraging waarover verzoekster klaagt, zich niet heeft voorgedaan. De klacht mist feitelijke grondslag.

II. Ten aanzien van het niet ingaan op tekstdelen bij de klachtafhandeling

Bevindingen

1. Nadat verzoekster in haar brief van 20 juli 2004 aan de Nationale ombudsman had opgemerkt dat de korpsbeheerder in zijn klachtafhandelingsbrief niet op al haar klachtonderdelen was ingegaan, heeft verzoekster desgevraagd in haar brief van 15 oktober 2004 aangegeven welke onderdelen het hier betrof. Het betreft de onderdelen waarin verzoekster:
  - erover klaagt dat een met naam genoemde politieambtenaar zelf correspondentie van haar broer aan haar psychiater wilde vragen;

- aangeeft dat zij onvoldoende gelegenheid heeft gehad om haar aangifte te lezen en te corrigeren;

- stelt lang te hebben moeten wachten op een kopie van de aangifte.

2. In zijn reactie van 28 januari 2005 verwees de korpsbeheerder naar het door de klachtrapporteur opgestelde rapport ter zake waarin was opgemerkt dat het uitermate lastig was om in verzoeksters klacht de essentie te ontdekken en dat de betrokken politiefunctaris geen klacht had herkend in de door verzoekster aangehaalde tekstdelen.

Beoordeling

3. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. Dit vereiste brengt mee dat een bestuursorgaan in de afdoeningsbrief naar aanleiding van een klacht op alle klachtonderdelen in dient te gaan, tenzij er bijzondere redenen kunnen worden aangegeven om dit niet te doen. Hieruit volgt dat een bestuursorgaan in beginsel navraag dient te doen bij een klager indien een klacht dusdanig is opgesteld dat het niet direct duidelijk is waar het de klager om te doen is. Alleen op die manier is het immers mogelijk de klacht af te handelen overeenkomstig het motiveringsvereiste.

4. In de klachtenregeling (zie Achtergrond, onder 2.1) is bepaald dat de indiener van een klacht wordt gehoord.

5. Wat betreft de feiten en omstandigheden is vast komen te staan dat verzoekster in haar tien pagina's tellende klachtbrief de betreffende tekstdelen heeft geschreven. De korpsbeheerder is in zijn klachtafhandelingsbrief niet op deze tekstdelen ingegaan. Verzoekster is niet nader bevraagd over de formulering van haar klacht en is niet gehoord in het kader van de interne klachtafhandeling. In zijn reactie van 28 januari 2005 aan de Nationale ombudsman heeft de korpsbeheerder verwezen naar het klachtrapport, waarin wordt opgemerkt dat het bijzonder lastig was om de essentie van de klacht uit de klachtbrief te halen.

6. De Nationale ombudsman is het met de politie eens dat uit de uitgebreide klachtbrief niet duidelijk bleek waar het verzoekster om te doen was. Desalniettemin acht de Nationale ombudsman het niet juist dat de politie verzoekster op dit punt niet nader heeft bevraagd alvorens de klacht af te handelen. Dit had telefonisch of schriftelijk kunnen gebeuren of op de volgens de interne klachtenprocedure voorgeschreven hoorzitting.

Het nader bevragen kan gericht zijn op het verkrijgen van duidelijkheid over de essentie van de klacht indien het een omvangrijke klacht betreft. Ook kunnen er afspraken worden gemaakt over de inhoud van het klachtonderzoek ingeval het een uitgebreide klacht met een groot aantal onderdelen betreft. Dit werkt in het voordeel van zowel de klager als het

bestuursorgaan.

Nu de politie heeft nagelaten verzoekster nadere vragen te stellen over haar klacht en gelijk is overgegaan tot de schriftelijke afhandeling van de klacht, heeft de politie hiermee volgens de Nationale ombudsman in strijd met het motiveringsvereiste gehandeld omdat de politie hierdoor enkele klachtonderdelen ten onrechte buiten beschouwing heeft gelaten.

De Nationale ombudsman acht de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

Omdat de korpsbeheerder tijdens het onderzoek tevens inhoudelijk is ingegaan op de drie tekstdelen, verzoekster de gelegenheid heeft gehad hierop te reageren en de betrokken ambtenaar ter zake is gehoord, komt de Nationale ombudsman tot de conclusie dat hoor en wederhoor ook ten aanzien van de inhoudelijke klachten heeft plaatsgevonden. De Nationale ombudsman heeft de betrokkenen op 16 juni 2005 schriftelijk geïnformeerd dat hij ook zal oordelen over die klachtonderdelen, omdat naar zijn mening anders aan de inhoudelijke klachten tekort wordt gedaan. De drie klachtonderdelen zijn hieronder ingevoegd onder IIA., IIB. en IIC.

IIA. Ten aanzien van het opvragen van correspondentie

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat politieambtenaar O. zelf correspondentie van haar broer aan haar psychiater heeft willen opvragen in verband met haar aangifte die was gericht tegen haar broers.
2. De korpsbeheerder liet de Nationale ombudsman bij brief van 28 januari 2005 weten dat verzoekster politieambtenaar O. mondeling toestemming had gegeven om contact op te nemen met haar psychiater en dat verzoekster de bij de aangifte gevoegde brieven zelf ter beschikking had gesteld aan politieambtenaar O. De korpsbeheerder gaf in zijn reactie van 28 januari 2005 voorts aan dat politieambtenaar O. de correspondentie overigens niet had opgevraagd.
3. Op 15 april 2005 heeft politieambtenaar O. verklaard dat zij geen correspondentie heeft opgevraagd bij verzoeksters psychiater omdat zij hier geen reden toe had. Politieambtenaar O. achtte de brieven van de broers van verzoekster aan haar psychiater namelijk niet relevant en verzoekster had haar die brieven bovendien reeds als bijlagen bij haar brief van 5 december 2003 doen toekomen. Voorts heeft politieambtenaar O. opgemerkt dat verzoekster haar in haar brief van 1 december 2003 heeft geschreven dat ze haar psychiater die ochtend had verzocht de politie inzage te verlenen in de brieven van haar broers. Hierbij heeft politieambtenaar O. de aan haar gerichte brieven van verzoekster van 1 en 5 december 2003 overhandigd aan de behandelend medewerkster

van het Bureau Nationale ombudsman.

Beoordeling

4. Vast is komen te staan dat verzoekster in haar brief van 1 december 2003 aan politieambtenaar O. heeft geschreven dat zij haar psychiater had gevraagd inzage te geven in de brieven die haar broers naar hem hadden gestuurd. Verder staat vast dat politieambtenaar O. de correspondentie van de broers van verzoekster aan haar psychiater niet bij hem heeft opgevraagd, maar dat verzoekster haar die brieven zelf heeft doen toekomen op 5 december 2003.

5. Nu vast is komen te staan dat politieambtenaar O. de brieven niet heeft opgevraagd en de gedraging zich derhalve niet heeft verwezenlijkt, kan de Nationale ombudsman niet anders dan tot de conclusie komen dat de klacht op dit punt feitelijke grondslag mist.

IIB. Ten aanzien van het lezen en corrigeren van de aangifte

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat zij op 16 december 2003 onvoldoende gelegenheid heeft gehad om haar aangifte te lezen en te corrigeren, zodat zij - onder tijdsdruk - alleen het tweede gedeelte van haar aangifte heeft gecorrigeerd. Politieambtenaar O. ontkende dit.

2. In zijn reactie van 28 januari 2005 merkte de korpsbeheerder hierover op dat politieambtenaar O. na het opnemen van de aangifte de aangifte aan verzoekster had voorgelezen, waarbij verzoekster kon meelesen op het computerscherm. De door verzoekster aangegeven correcties werden door politieambtenaar O. direct verwerkt, aldus de korpsbeheerder. Tot slot merkte de korpsbeheerder op dat deze gang van zaken uit de bandopname blijkt.

3. Politieambtenaar O. verklaarde op 15 april 2005 hierover dat zij de aangifte direct in de computer had verwerkt en dat zij de aangifte, terwijl verzoekster naast haar zat, aansluitend daarop had doorlopen. De door verzoekster gewenste wijzigingen werden volgens politieambtenaar O. gelijk door haar in de aangifte verwerkt.

4. Uit de op 15 april 2005 door de onderzoekster van het Bureau Nationale ombudsman beluisterde bandopname bleek dat politieambtenaar O. de gehele aangifte letterlijk had doorgenomen, terwijl verzoekster naast haar zat. Verzoekster had hierbij de gelegenheid de aangifte te lezen vanaf het computerscherm en om de nodige correcties daarin aan te laten brengen. Van enige vorm van tijdsdruk is niet gebleken. Hierbij dient overigens te worden opgemerkt dat het laatste gedeelte van het tezamen doornemen van de aangifte - vanaf halverwege pagina 4 tot en met pagina 5 - niet op band stond, omdat het (tweede) cassettebandje toen vol was.

Beoordeling

5. Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur dienen te werken. Dit vereiste brengt mee dat een proces-verbaal zo nauwkeurig mogelijk moet worden opgemaakt, hetgeen tot gevolg heeft dat een aangever de gelegenheid moet krijgen om zijn aangifte door te lezen en waar nodig te corrigeren alvorens hij het proces-verbaal van aangifte ondertekent.

6. Vast is komen te staan dat de lezing van verzoekster en van politieambtenaar O. tegenstrijdig zijn. Bij het beluisteren van de geluidsband is gebleken dat politieambtenaar O. de aangifte samen met verzoekster letterlijk heeft doorgenomen, waarbij verzoekster de gelegenheid heeft gekregen correcties aan te laten brengen. Van tijdsdruk is hierbij niet gebleken. Het laatste gedeelte van de aangifte is niet op band opgenomen.

7. De Nationale ombudsman is van mening dat uit de verklaring van politieambtenaar O. in combinatie met de weergave van de aangifte op de geluidsband duidelijk is geworden dat verzoekster niet is te volgen in haar stelling dat zij onvoldoende de gelegenheid heeft gekregen haar aangifte te lezen en te corrigeren. Van een handelen in strijd met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid is derhalve niet gebleken.

Wat betreft het laatste niet op band opgenomen gedeelte van de aangifte, merkt de Nationale ombudsman op dat de bandopname geen enkele aanleiding gaf te veronderstellen dat het laatste gedeelte van het gezamenlijk doornemen van de aangifte op andere wijze verlopen zou zijn dan het op band vastgelegde gedeelte. Bovendien heeft verzoekster gesteld dat zij alleen de gelegenheid heeft gekregen het tweede gedeelte van haar aangifte te corrigeren. De klacht richt zich dan ook met name op het eerste gedeelte van haar aangifte, ten aanzien waarvan uit de bandopname is gebleken dat verzoekster voldoende de gelegenheid is geboden de aangifte te lezen en waar nodig te corrigeren.

De Nationale ombudsman acht de onderzochte gedraging behoorlijk.

IIC. Ten aanzien van het verstrekken van een kopie van de aangifte

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat zij lang heeft moeten wachten op een kopie van de aangifte.

2. De korpsbeheerder merkte hierover op in zijn reactie van 28 januari 2005 dat uit haar klachtbrief blijkt dat verzoekster wist dat politieambtenaar O. aansluitend aan de dag van aangifte vakantie had tot 24 december 2003. Politieambtenaar O. kwam haar toezegging aan verzoekster van 24 december 2003 na, door haar per post een afschrift van het proces-verbaal toe te sturen, aldus de korpsbeheerder. Dat verzoekster het proces-verbaal

eerst op 31 december 2003 ontving, was volgens de korpsbeheerder het gevolg van het feit dat de post via een postkamer wordt verzonden en dat de kerstdagen in de tussenliggende periode vielen.

3. Politieambtenaar O. verklaarde op 15 april 2005 hierover dat zij na terugkomst van haar vakantie van collega's had vernomen dat verzoekster een afschrift van haar aangifte wilde, waar zij vervolgens direct voor had gezorgd.

Beoordeling

4. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. Dit vereiste brengt mee dat aan een aangever van een strafbaar feit in beginsel direct na het doen van aangifte een afschrift wordt meegegeven van het proces-verbaal van aangifte.

5. Onbetwist is dat verzoekster op 17 december 2003 om een afschrift van het proces-verbaal van haar aangifte van 16 december 2003 heeft gevraagd en dat zij dit afschrift op 31 december 2003 per post heeft ontvangen.

6. De Nationale ombudsman heeft eerder geoordeeld dat de politie in beginsel een afschrift van het proces-verbaal van aangifte aan de aangever dient te verstrekken (zie Achtergrond, onder 3.). In het verlengde hiervan is de Nationale ombudsman voorts van mening dat het verstrekken van een dergelijk afschrift uit het oogpunt van dienstverlening zo spoedig mogelijk dient te gebeuren.

Het had de voorkeur van de Nationale ombudsman gehad wanneer verzoekster direct een afschrift van het proces-verbaal had meegekregen na haar aangifte, hetgeen niet is gebeurd. Desalniettemin heeft de betrokken politieambtenaar er na haar vakantie onverwijld voor gezorgd dat verzoekster alsnog een afschrift van het proces-verbaal van aangifte ontving. Hiermee is er geen sprake geweest van een handelen in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De Nationale ombudsman acht de onderzochte gedraging behoorlijk.

III. Ten aanzien van het niet inschakelen van de klachtencommissie

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat de korpsbeheerder zich niet aan de juiste procedure heeft gehouden, door bij de klachtafhandeling geen advies in te winnen van de klachtencommissie.

2. In reactie hierop berichtte de korpsbeheerder de Nationale ombudsman op 28 januari 2005 dat de klachtbrief van verzoekster was behandeld overeenkomstig het bepaalde in de "Klachtenregeling optreden politieambtenaren" (verder: de klachtenregeling) die tot 1 maart 2004 geldig was. Omdat er geen sprake was van één van de situaties waarvoor inschakeling van de klachtencommissie was voorgeschreven in die klachtenregeling, heeft de korpsbeheerder de klachten afgehandeld zonder tussenkomst van de klachtencommissie (zie Achtergrond, onder 2.2).

Beoordeling

3. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dit beginsel leidt er onder meer toe dat een korpsbeheerder de klachtencommissie om advies dient te vragen over een klacht indien de klachtenregeling van het betreffende regionale politiekorps dit voorschrijft.

4. Onbetwist is dat de korpsbeheerder geen advies heeft ingewonnen van de klachtencommissie alvorens de klachten van verzoekster af te handelen. Voorts is vast komen te staan dat de oude klachtenregeling nog van toepassing was op de afhandeling van de klachten van verzoekster. In die klachtenregeling is over het inschakelen van de klachtencommissie bepaald dat de korpsbeheerder de klachtencommissie in ieder geval advies vraagt indien een klacht betreft de schending van grondwettelijke rechten, de ernstige schending van bepalingen van strafprocessuele aard of van de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit bij het toepassen van geweld of een gedraging naar aanleiding waarvan ernstige beroering is ontstaan in de samenleving (zie Achtergrond, onder 2.2).

5. De door de Nationale ombudsman te beantwoorden vraag is of de korpsbeheerder heeft gehandeld in strijd met het beginsel van fair play door de klachten van verzoekster zonder tussenkomst van de klachtencommissie af te handelen. De Nationale ombudsman is het met de korpsbeheerder eens dat er geen sprake is geweest van een van de vier in de klachtenregeling beschreven situaties, waarin hij verplicht is de klachtencommissie in te schakelen. Gelet op de aard van die in de klachtenregeling omschreven situaties, vindt de Nationale ombudsman het voor de hand liggend dat de korpsbeheerder in dit geval geen advies heeft ingewonnen van de klachtencommissie ondanks de beleidsvrijheid die de klachtenregeling hem biedt op dit punt om dit wel te doen. De Nationale ombudsman is dan ook van mening dat de korpsbeheerder hiermee niet heeft gehandeld in strijd met het beginsel van fair play.

De Nationale ombudsman acht de onderzochte gedraging op dit punt behoorlijk.

IV. Ten aanzien van het enkel afgaan op de verklaring van de politie

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat de officier van justitie te Almelo enkel op verklaring van de politie heeft aangenomen dat er een bandopname is gemaakt van de aangifte.

2. In reactie hierop liet de minister van Justitie de Nationale ombudsman op 11 januari 2005 schriftelijk weten dat hij was aangewezen op de informatie van de politie over het al dan niet bestaan van een bandopname en dat er geen aanleiding was geweest te twifelen over de ter zake door de politie verstrekte informatie.

3. Op 2 maart 2005 informeerde de hoofdofficier van justitie verzoekster over het bestaan van de geluidsband, waarbij hij spijt betuigde over het eerder foutief informeren van verzoekster. De hoofdofficier van justitie wees verzoekster er bovendien op dat de LEBZ desgevraagd had laten weten dat haar conclusie in haar rapport niet anders had geluid indien de LEBZ bij haar onderzoek de beschikking had gehad over de geluidsband.

Beoordeling

4. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven. Dit vereiste brengt mee dat het Openbaar Ministerie informatie inwint bij derden indien dit noodzakelijk is om een burger over een bepaalde kwestie afdoende te kunnen informeren.

5. Het onderzoek heeft uitgewezen dat de officier van justitie bij de politie navraag heeft gedaan over het al dan niet (meer) bestaan van een bandopname van het aangiftegesprek. Van de politie heeft de officier van justitie in eerste instantie vernomen dat het gesprek wel was opgenomen.

6. De Nationale ombudsman is van mening dat de officier van justitie niet anders kon dan bij de politie navraag te doen naar het bestaan van een bandopname, omdat de politie de enige instantie was die daaromtrent duidelijkheid kon verschaffen. De officier was voor deze informatie van de politie afhankelijk. In zoverre is er naar opvatting van de Nationale ombudsman geen sprake geweest van schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

V. Ten aanzien van het naar elkaar verwijzen

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat de politie en het Openbaar Ministerie naar elkaar hebben verwezen bij de behandeling van haar klachten over de aangifte, waardoor haar klachten over een aantal procedurele en taalkundige aspecten van de aangifte niet zijn behandeld.

2.1 De minister van Justitie liet de Nationale ombudsman op 11 januari 2005 ter zake weten dat er naar zijn idee geen sprake was geweest van het doorschuiven of terugsturen van de klacht naar de politie. De korpsbeheerder heeft voor het inhoudelijk beoordelen van de aangifte terecht verwezen naar het Openbaar Ministerie. Voorts merkte de minister op dat klachten over het opnemen van een juiste aangifte door de politie volgens de klachtenregeling dienen te worden behandeld. De minister bood zijn verontschuldiging aan voor zover er onduidelijkheid was ontstaan tijdens het klachtonderzoek over wie waarvoor verantwoordelijk was.

2.2 In het ambtsbericht van 14 december 2004 berichtte de hoofdofficier van justitie te Almelo het College van procureurs-generaal hierover onder meer het volgende. De hoofdofficier van justitie stelde dat het opnemen van een taalkundig en procedureel juiste aangifte valt onder de verantwoordelijkheid van de politie. Hij was dientengevolge van mening dat het aan de politie was om klachten daarover af te handelen. De hoofdofficier merkte op dat hij had nagelaten zijn zienswijze hieromtrent kenbaar te maken aan de politie en dat hij zelfs had ingestemd met de voorgestelde klachtafhandeling door de politie.

3. Op 28 januari 2005 liet de korpsbeheerder ter zake onder verwijzing naar het klachtrapport weten dat het opnemen van een juiste aangifte de verantwoordelijkheid van de politie was en dat het aan de officier van justitie was om de aangifte inhoudelijk juridisch te beoordelen. Volgens de korpsbeheerder was het daarom gebruikelijk dat klagers ook werden doorverwezen naar het Openbaar Ministerie.

4. Op verzoek van de Nationale ombudsman faxte de minister van Justitie hem op 17 juni 2005 de brief van 21 april 2004 van de hoofdofficier van justitie te Almelo aan de politie. In die brief liet de hoofdofficier van justitie de politie weten akkoord te gaan met de voorgestelde wijze van interne afdoening van de klacht van verzoekster.

Beoordeling

5. Wat de feiten betreft is vast komen te staan dat verzoekster door de politie is doorverwezen naar het Openbaar Ministerie indien en voor zover haar klachten betrekking hadden op de rechtmatigheid van het politieoptreden. Voorts is onbetwist dat verzoeksters taalkundige en procedurele klachten over de aangifte noch door de politie, noch door het Openbaar Ministerie zijn behandeld. Verzoekster stelt dat beide instanties naar elkaar verwijzen. De minister van Justitie, de hoofdofficier van justitie en de korpsbeheerder zijn het erover eens dat het aan de officier van justitie is om een aangifte inhoudelijk te beoordelen, maar dat het aan de politie is om taalkundige en procedurele klachten over een aangifte te behandelen.

6. De Nationale ombudsman is van oordeel dat aan verzoekster in het kader van de interne klachtenprocedure niet duidelijk is gemaakt wie haar procedurele en taalkundige

klachten over het proces-verbaal moest behandelen. De korpsbeheerder heeft onjuist gehandeld door niet expliciet in te gaan op verzoeksters klachten, maar te volstaan met een - overigens terechte - verwijzing naar de officier van justitie voor een inhoudelijke rechtsmatigheidsbeoordeling van haar aangifte. De hoofdofficier van justitie heeft daarop gereageerd door in te stemmen met de voorgestelde klachtafhandeling door de korpsbeheerder. Het is begrijpelijk dat hierover bij verzoekster verwarring is ontstaan, hetgeen zowel de politie als het Openbaar Ministerie valt aan te rekenen. Echter, wat de onderzochte gedragingen van beide instanties betreft moet de Nationale ombudsman tot de conclusie komen dat de klacht feitelijke grondslag mist, nu niet is gebleken dat de politie en het Openbaar Ministerie ter zake naar elkaar hebben verwezen.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Twente te Enschede, is

gegrond ten aanzien van:

- het niet ingaan op tekstdelen bij de klachtafhandeling, wegens schending van het motiveringsvereiste;

niet gegrond ten aanzien van:

de bandopname;

het opvragen van correspondentie;

het lezen en corrigeren van de aangifte;

het verstrekken van een kopie van de aangifte;

het niet inschakelen van de klachtencommissie;

het naar elkaar verwijzen.

De klacht over de onderzochte gedraging van het arrondissementsparket te Almelo, is

niet gegrond ten aanzien van:

- het enkel afgaan op de verklaring van de politie;

- het naar elkaar verwijzen.

Onderzoek

Op 27 juli 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw L. te Enschede, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Twente te Enschede en het Openbaar Ministerie te Almelo. Naar deze gedragingen, die worden aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Twente (de burgemeester van Enschede) en de minister van Justitie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder en de minister verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werd de betrokken politieambtenaar de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Tijdens het onderzoek kregen betrokkenen de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reacties van de betrokken ambtenaar en van verzoekster gaven aanleiding het verslag op een enkel punt aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift van 20 juli 2004.
2. Aanvulling op verzoekschrift van 15 oktober 2004.
3. Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 1 december 2004.
4. Reactie op opening van de minister van Justitie van 11 januari 2005, met als bijlage het ambtsbericht van het College van procureurs-generaal van 14 december 2004.
5. Reactie op opening van de korpsbeheerder van 28 januari 2005, met als bijlage een klachtrapport van dezelfde datum.
6. Brief van de hoofdofficier van justitie te Almelo aan verzoekster van 2 maart 2005 over de bandopname.
7. Reactie op opening van verzoekster van 19 maart 2005.
8. Verklaring van de betrokken politieambtenaar van 15 april 2005, waarbij de geluidsband is afgeluisterd en de brieven van 1 en 5 december 2003 van de broers van verzoekster gericht aan haar psychiater zijn overhandigd.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Aanwijzing opsporing seksueel misbruik in afhankelijkheidsrelaties

1.1 Opsporing, het opsporingsonderzoek

"(...) Soms vertoont een aangifte aspecten verbonden met:

(...)

hervonden herinneringen (...)

In deze gevallen dient een Expertisegroep geconsulteerd te worden alvorens een inschatting te maken van de zaak en de daarop volgende beslissingen in het opsporingsonderzoek voor te bereiden. Een dergelijke consultatie is in de bovenstaande gevallen dwingend voorgeschreven. (...)"

1.2 Opsporing, de aangifte

"(...) De aangifte dient opgenomen te worden op geluidsband."

1.3 Bijlage 2

"(...) De waarheidsvinding, speciaal in het soort zaken waar deze aanwijzing op ziet, is gediend met inzicht in het letterlijke gesprek van de aangifte (...). De band wordt bewaard totdat de zaak in hoogste instantie is afgedaan (...)."

Klachtenregeling optreden politieambtenaren van de politieregio Twente,

zoals deze gold tot 1 maart 2004

2.1 Artikel 7, eerste lid

"De indiener van de klacht, de ambtenaar van politie op wie de klacht betrekking heeft en eventuele getuigen worden gehoord. Zij worden in de gelegenheid gesteld schriftelijk, dan wel mondeling en al dan niet in elkaars tegenwoordigheid, hun standpunt toe te lichten en op elkaars verklaringen te reageren."

2.2 Artikel 11, tweede lid

"De korpsbeheerder vraagt de klachtencommissie in ieder geval advies over de afdoening van een klacht indien deze betreft:

- a. de schending van grondwettelijke rechten;
- b. de ernstige schending van bepalingen van strafprocessuele aard;
- c. de ernstige schending van beginselen van proportionaliteit, c.q. subsidiariteit bij het toepassen van geweld;
- d. een gedraging, naar aanleiding waarvan in de samenleving ernstige beroering is ontstaan."

Rapport 2002.360 van de Nationale ombudsman, beoordeling, onder III

"(...) In beginsel dient de politie de aangever een afschrift van de aangifte te verstrekken, gelet op het feit dat in dat geval doorgaans (nog) geen opsporingsonderzoek (onder verantwoordelijkheid van de officier van justitie) naar het strafbare feit waarvan aangifte is gedaan is gestart. In dat stadium dient de politie vanuit een oogpunt van dienstbetoon de aangever een afschrift of een kopie van de aangifte te verstrekken. (...)"